

Brussel, 28 maart 2013

Advies nr. 2013/05

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Kinderbijslag: gelijkschakeling van de bedragen

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voorgelegd wordt aan het Comité brengt het bedrag van de kinderbijslag in het stelsel van de zelfstandigen in overeenstemming met het bedrag van de kinderbijslag in het stelsel van de werknemers. Het vormt zo de 1ste stap voorafgaand van de communautarisering van de kinderbijslag.

Het Comité brengt een positief advies uit over dit ontwerp van koninklijk besluit. Het is evenwel van mening dat:

- de voorgestelde maatregelen niet het voorwerp mogen zijn van compensatie;*
- de overgangsmaatregelen die het ontwerp van koninklijk besluit voorziet in het voordeel van de zelfstandigen die vandaag een hogere kinderbijslag ontvangen dan na de hervorming niet noodzakelijk zijn;*
- de datum van inwerkingtreding, zijnde 1 juli 2013, technisch niet haalbaar is.*

Het Comité heeft tot slot een technische opmerkingen bij de ontwerp tekst.

Het Regeerakkoord van 1 december 2011 voorziet (pagina 42) de "overheveling kinderbijslag, geboortepremies en adoptiepremies naar de Gemeenschappen. In Brussel is de GGC bevoegd, met uitsluiting van de twee Gemeenschappen. Vóór de overheveling wordt het verschil tussen loontrekkenden en zelfstandigen weggewerkt".

Het Algemeen Beheerscomité heeft reeds een advies uitgebracht op de voorstellen uit de basisnota van de Formateur van 4 juli 2011 over de overheveling van de bevoegdheden betreffende de gezinsbijslag¹.

Het ontwerp van besluit² dat voorgelegd wordt aan het Comité werkt de verschillen weg betreffende het bedrag van de kinderbijslag die in de 2 stelsels toegekend worden op een nog onbepaalde datum (zelfs al vermeldt het ontwerp koninklijk besluit 1 juli 2013 tussen aanhalingstekens). Het vormt zo de 1ste stap voorafgaand aan de communautarisering van de kinderbijslag.

¹ Advies 2011/04 Erratum van 26 oktober 2011 : "Gezinsbijslag – Voorstellen uit de basisnota van de Formateur van 4 juli 2011 betreffende de overheveling van de bevoegdheden inzake gezinsbijslag."

² Ontwerp koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen met het oog op de harmonisering van de gezinsbijslagen.

De artikelen 1 en 4 van het ontwerp koninklijk besluit schakelen de basisbedragen van de kinderbijslag in de 2 stelsels gelijk.

Tabel 1: Huidige basisbedragen van de kinderbijslag (KB) – Aangepaste bedragen ten gevolge van de gelijkenschakeling van de KB (bedragen aan index 119,62)

Bestaande verschillen op 01/03/2013 tussen de stelsels van de loontrekkenden en de zelfstandigen betreffende het basisbedrag KB	Bedragen van de KB zelfstandigen op 01/03/2013 (1)	Aangepaste bedragen als gevolg van de gelijkenschakeling van de KB (2)	Vershil tussen (1) en (2)
Basisbedrag toegekend aan het 1ste of het enig kind	84,43 €	90,28 €	+ 5,85 €
Basisbedrag toegekend aan het 1ste kind of aan het enig kind (tarief "gepensioneerden")	111,33 €	136,24 €	+ 24,91 €
Bedrag van de forfaitaire bijslag voor het 1ste kind, geplaatst bij een particulier door bemiddeling of ten laste is van een openbare overheid	30,81 €	60,58 €	+ 29,77 €

Het artikel 2 van het ontwerp besluit schakelt de bedragen voor de leeftijdsbijslagen in de 2 stelsels gelijk.

Het voorziet zo een leeftijdsbijslag ten voordele van de laatstgeborene of het enig kind in het stelsel van de zelfstandigen (momenteel is er in het stelsel van de zelfstandigen geen leeftijdsbijslag voor het enig kind en het jongste kind).

Tabel 2: Bedragen van de huidige leeftijdsbijslagen voor het enig) en het jongste niet enig kind (zonder de andere "sociale" bijslagen) – Aangepaste bedragen als gevolg van de gelijkenschakeling van de KB (bedrag aan index 119,62)

Bestaande verschillen op 01/03/2013 tussen de stelsels van de werknemers en de zelfstandigen betreffende de leeftijdsbijslag voor het enige kind en het jongste kind (laatstgeborene)	Bedragen in het stelsel van de zelfstandigen op 01/03/2013 (1)	Aangepaste bedragen als gevolg van de gelijkenschakeling van de KB (2)	Vershil tussen (1) en (2)
Enig kind			
Leeftijdsbijslag op 6 jaar	0 €	15,73 €	+15,73 €
Leeftijdsbijslag op 12 jaar	0 €	23,95 €	+23,95 €
Leeftijdsbijslag op 18 jaar	0 €	27,60 €	+27,60 €
Jongste niet enig kind			
Leeftijdsbijslag op 6 jaar	0 €	31,36 €	+31,36 €
Leeftijdsbijslag op 12 jaar	0 €	47,92 €	+47,92 €
Leeftijdsbijslag op 18 jaar	0 €	60,93 €	+60,93 €

Het schakelt ook het bedrag voor de basisbijslagen gelijk die voorzien zijn voor de eerstgeborene in het stelsel van de zelfstandigen met het bedrag in het stelsel van de werknemers (het bedrag in het stelsel van de werknemers is momenteel lager dan dat in het stelsel van de zelfstandigen).

Tabel 3: Bedragen van de huidige leeftijdsbijslag voor het oudste (eerstgeboren) niet enig kind (zonder de andere "sociale" bijslagen) – Aangepaste bedragen als gevolg van de gelijkenschakeling van de KB (bedrag aan index 119,62)

Bestaande verschillen op 01/03/2013 tussen de stelsels van de werknemers en de zelfstandigen betreffende de leeftijdsbijslag voor het oudste (niet enig) kind	Bedragen in het stelsel van de zelfstandigen op 01/03/2013 (1)	Aangepaste bedragen als gevolg van de gelijkenschakeling van de KB (2)	Vershil tussen (1) en (2)
Leeftijdsbijslag op 6 jaar	31,36 €	15,73 €	-15,63 €
Leeftijdsbijslag op 12 jaar	47,92 €	23,95 €	-23,97 €
Leeftijdsbijslag op 18 jaar	52,89 €	27,60 €	-25,29 €

Gelet op het behoud van verworven rechten voorziet het ontwerp van koninklijk besluit in overgangsmaatregelen voor zelfstandigen die momenteel een hoger bedrag aan kinderbijslag ontvangen dan wat ze na de hervorming zullen ontvangen. De overgangsmaatregelen zullen van toepassing blijven tot de eerste beëindiging van het recht op gezinsbijslag op grond van het koninklijk besluit van 8 april 1976.

De jaarlijkse kostprijs voor deze gelijkenschakeling wordt door het actuaariaat van de DG Zelfstandigen van de FOD Sociale Zekerheid geraamd op 23 mio € (inclusief de kostprijs van de hogergenoemde overgangsmaatregelen)

Het Comité brengt een gunstig advies uit over dit ontwerp van koninklijk besluit. Het heeft echter nog een aantal opmerkingen.

Het Comité stelt vast op dat :

- de mogelijke alternatieve pistes die het ABC in een eerder advies³ formuleerde om tot een harmonisering van de uitkeringsbedragen te komen, niet ten gronde in overweging werden genomen, ;
- de gelijkenschakeling van de uitkeringsbedragen in de twee kinderbijslagstelsels via een verhoging van de bedragen voor zelfstandigen tot op het niveau van de werknemers, belangrijke budgettaire consequenties heeft voor het stelsel van de zelfstandigen;
- Het zelfstandigenstelsel deze maatregel zelf zal financieren. Ter herinnering het geconsolideerd resultaat van het voorstel van begrotingscontrole 2013 in het zelfstandigenstelsel een positief saldo van **199.368.977 €** vertoont. Dit betekent dat wanneer een gelijkenschakeling van de uitkeringsbedragen per 1 juli 2013 in werking zou treden, het sociaal statuut van de zelfstandigen nog steeds over een saldo van 187, 87 mio € zal beschikken (199.368.977 € - 11.500.000€).
- het zelfstandigenstelsel geen vragende partij is voor dergelijke verhoging;
- de prioriteiten van de zelfstandigen zich stellen op het vlak van de vervangingsinkomens eerder dan op het gebied van de kinderbijslag.

Gelet op voorgaande vaststellingen is het Comité van mening dat de voorgestelde maatregelen niet het voorwerp mogen zijn van compensatie door bijvoorbeeld een bijdrageverhoging of een vermindering van de uitgaven.

³ Advies 2011/04 Erratum van 26 oktober 2011 : "Gezinsbijslag – Voorstellen uit de basisnota van de Formateur van 4 juli 2011 betreffende de overheveling van de bevoegdheden inzake gezinsbijslag."

Het Comité is van mening dat de overgangsmaatregelen in het voordeel van de zelfstandigen die vandaag een hogere kinderbijslag ontvangen dan het bedrag dat zij na de hervorming zouden ontvangen, niet noodzakelijk zijn. De overgangsmaatregelen laten de betrokken gezinnen weliswaar toe hun verworven rechten te behouden maar zorgen terzelfdertijd voor een bijkomende administratieve complexiteit en doen een nieuwe discriminatie ontstaan tussen de stelsels van werknemers en zelfstandigen.

Het Comité meent dat de datum van inwerkingtreding van het voorgestelde koninklijk besluit, zijnde 1 juli 2013, technisch niet haalbaar is. Een inwerkingtreding van de voorgestelde maatregelen per 1 januari 2014 is dan ook wenselijk.

Tot slot stelt het ABC na een technische lezing voor om de paragrafen 1, 2 en 3 van het nieuwe art. 21 als volgt te formuleren:

"Artikel 21. §1. De kinderbijslagbedragen, bepaald in de artikelen 17, 18, 19, § 1 en 20, § 1, worden verhoogd met een leeftijdsbijslag.

§2. Het bedrag vermeld in artikel 17, eerste lid, eerste streepje, wordt voor een kind dat niet rechtgevend is op een aanvulling bedoeld in artikel 17bis of 17ter verhoogd met een leeftijdsbijslag van :

- 1° 11,92 EUR voor een kind van minstens 6 jaar;*
- 2° 18,51 EUR voor een kind van minstens 12 jaar;*
- 3° 20,92 EUR voor een kind van minstens 18 jaar.*

§3. Het bedrag vermeld in artikel 17, eerste lid, eerste streepje voor een kind dat rechtgevend is op een aanvulling bedoeld in artikel 17bis of 17ter en de bedragen vermeld in artikel 17, eerste lid, tweede en derde streepje, en tweede lid en de artikelen 18, 19, § 1 en 20, § 1, worden verhoogd met een leeftijdsbijslag van :

- 1° 23,77 EUR voor een kind van minstens 6 jaar;*
- 2° 36,32 EUR voor een kind van minstens 12 jaar;*
- 3° 46,18 EUR voor een kind van minstens 18 jaar."*

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 28 maart 2013:

Muriel GALERIN,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK
Voorzitter